

NATUUR- EN MILIEUVERENIGING

GEMEENTE HEUSDEN

'NATUURLIJK'

JUNI 2013

Oude Maasje bij Hedikhuizen

foto: Wilhelmin Marti

HET BESTUUR

NATUUR- EN MILIEUVERENIGING GEMEENTE HEUSDEN

p/a Secretariaat
Zonnebloemlaan 213
5151 TA DRUNEN

Contributie minimaal € 12, -- per jaar.
Postbanknr. 5377889 t.n.v. Penningmeester
Natuur- en Milieuvereniging Gemeente Heusden,
Johan de Wittstraat 30, 5301 GR Zaltbommel

SAMENSTELLING BESTUUR

Voorzitter: Harry Nijenstein
Copernicuslaan 4
5251 ZC Vlijmen tel. 073-5130287

Secretaris: Joost van Balkom
Vermeerplantsoen 145
5151 WS Drunen tel. 0416-376202
info@natuurenmilieuheusden.nl

Penningmeester: Rien Melis
Johan de Wittstraat 30
5301 GR Zaltbommel tel. 0418-842791

Leden: Cary Driessen
Kerkstraat 10
5253 AN Nieuwkuijk tel. 073-5118785

Website: www.natuurenmilieuheusden.nl

Wijzigingen in adres en/of mailadres graag doorgeven aan:
Rien Melis via e-mail e.melis4@upcmail.nl of per telefoon 0418-842791

INHOUDSOPGAVE

1. Het bestuur	blz. 2
2. Inhoudsopgave	blz. 3
3. Voorwoord	blz. 4
4. Programma-overzicht	blz. 5
5. VAL B.V.	blz. 8
6. Raad van State	blz. 15
7. Zonnepanelenactie	blz. 17
8. Het eerste Repair Café	blz. 19
9. Herinvoering Roundup	blz. 21
10. Vlinders in het voorjaar	blz. 23
11. Problemen op de fiets	blz. 26
12. Column	blz. 27
13. Interview	blz. 29
14. Plantenwerkgroep	blz. 35
15. Is het jaar van de bij voorbij?	blz. 36
16. Landgoed “de Hooge Bank”	blz. 39
17. Nationaal Park Loonse en Drunense duinen	blz. 41
18. Gedicht	blz. 47
19. Waakvlam 2013	blz. 48
20. Adverteerders	blz. 49

Jaargang 31, 2013, nr. 2

Redactie:

Noor Peters, e-mailadres: peblauw@hetnet.nl of
Marian van der Linden, e-mailadres: marianvdlinden@home.nl
Wil Maaijwee

Inleveren kopij volgende info voor 1september 2013 a.s. op een van bovenstaande adressen.

VOORWOORD

In deze Natuurlijk zoals gebruikelijk weer een overzicht van wat er zoal loopt binnen onze vereniging. En ook zoals gebruikelijk: dat is weer niet gering.

De werkgroep Duurzaamheid heeft eind april de zonnepanelen-actie afgesloten. Uiteindelijk zijn in de actie-periode 413 panelen op Heusdense daken gelegd. Een mooi resultaat. Dit keer ook de start van een nieuwe activiteit: het Repair Café. De volgende is eind augustus. Houd de site en de email-box in de gaten voor de precieze tijd en plaats.

Verder zijn onze statuten inmiddels aangepast, zoals was besloten op een ledenvergadering. Als activiteiten buiten onze gemeentegrenzen gevolgen hebben voor natuur en milieu binnen de gemeente Heusden, kunnen we vanaf nu ook daarop reageren.

De werkgroepen Natuurbeheer en Natuurinventarisaties moesten het dit voorjaar, tot nu toe, helaas met minder goed weer stellen.

Ruimtelijke Ordening is nog steeds druk bezig met een aantal grote projecten.

Nog iets verder weg zijn de Gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014. We zullen als vereniging weer naar de politieke partijen aangeven wat voor ons belangrijke punten zijn. Heb je concrete ideeën die er wat jou betreft in moeten? Geef deze dan door aan het bestuur!

Harry Nijenstein, voorzitter

PROGRAMMA-OVERZICHT

LEDENVERGADERING

De ledenvergaderingen vinden plaats in het d'Oultremontcollege, Dillenburgstraat 46 in Drunen.

datum : **maandag 14 oktober**
aanvangstijd : 19.30 uur
eindtijd : rond de klok van 22.00 uur

WANDELING NIEUWKUIJKSE WIEL

datum : **zondag 16 juni**
aanvang : **11.00 uur**
verzamelen : Emmamolen, St. Jorisstraat, Nieuwkuijk
duur : ongeveer 2 uur
gids : Peter van der Velden

OMMETJE HEDIKHUIZEN

datum : **dinsdagavond 9 juli**
aanvang : **19.00 uur**
startplaats : café de Ploeg, rotonde Herpt, Heusdenseweg 2
gids : Hermien van Toorenborg
duur : het is de bedoeling om voor 22.00 uur weer terug te zijn bij de startplaats.
De tocht is 9,5 km lang.

WANDELING HAARSTEEGSE WIEL

datum : **zondag 28 juli**
aanvang : **10.00 uur**
duur : ongeveer 2 uur
verzamelen : oude haven, ijsbaan, Haarsteeg
gids : Peter van der Velden

WANDELING BAARDWIJKSE OVERLAAT

datum : **zondag 11 augustus**
aanvang : **10.00 uur**
gids : Joost van Balkom
verzamelen : Kanaalweg Drunen, ter hoogte van het Vlinderveld,
parkeren : parkeerplaats bij de afgraving

REPAIR CAFE

datum : **donderdag 29 augustus**

aanvang : **19.00 uur**

einde : **21.00 uur**

locatie : buurthuis de Stulp, Admiraalsweg 100, Drunen

Neem uw kapotte spullen mee zoals een niet meer werkend koffiezetapparaat, een broek waarvan de zoom los zit, een fiets met een lekke band, een strijkijzer dat niet meer warm wordt, een pc die defect is, et cetera. Samen met een vrijwillige reparateur gaat u kijken of het door u meegebrachte nog gerepareerd kan worden. Zievoor meer informatie: www.repaircafe.nl/heusden

WANDELING NACHT -VAN- DE- NACHT

datum : **zaterdagavond 26 oktober**

aanvang : 20.00 uur

duur : ongeveer 2 uur

gids : Peter van de Velden

locatie : wordt nog bekend gemaakt

Voor alle wandelingen georganiseerd door onze vereniging geldt deelname op eigen risico.

Het is verstandig stevige wandelschoenen te dragen. Aan deelname zijn geen kosten verbonden. Ook bij 'slecht' weer gaan de wandelingen door. U hoeft zich vooraf niet op te geven. Iedereen, ook niet leden, is van harte welkom.

BESTUURSVERGADERINGEN

De bestuursvergaderingen worden eenmaal per maand gehouden op de 1ste woensdagavond van de maand.

Heeft u een onderwerp dat u graag behandeld ziet worden in een bestuursvergadering dan kunt u hierover contact opnemen met onze secretaris of met een van de andere bestuursleden. De telefoonnummers vindt u voorin in Natuurlijk.

LANDSCHAPSBEHEER

De dagen en tijden dat de landschapsbeheergroep werkt, vindt u op onze website: www.natuurenmilieuheusden.nl : kopje beheer natuurgebieden / programma en activiteiten

KOPIJ NATUURLIJK

De uiterste datum voor het inleveren van kopij voor de volgende Natuurlijk is 1 september: verschijningsdatum half september 2013.

Heeft u een interessante bijdrage op het gebied van natuur en/of milieu en denkt u dat deze ook van belang is voor de lezers van Natuurlijk, mail dit dan naar de redactie:

Noor Peters, peblauw@hetnet.nl

of naar

Marian van der Linden marianvdlinden@home.nl

(Word, lettertype Arial, lettergrootte 14 = 1 bladzijde in Natuurlijk)

Foto: Annie van Bokhoven

VAL B.V.

Afvalverwerkingsbedrijf VAL BV vraagt legalisatie en uitbreiding.

In februari 2013 heeft het college van B&W een voorontwerp bestemmingsplan VAL BV vastgesteld en in procedure gebracht. Zij wil legalisatie van de bestaande bebouwing en bedrijfsvoering, de bouw van een biovergistingsinstallatie en de aanleg van een beplantingszone aan de oostzijde van het bedrijventerrein mogelijk maken. De Natuur en Milieuvereniging gemeente Heusden (NMVH) en de Brabantse Milieufederatie (BMF) hebben bezwaar tegen de legalisatie en uitbreiding van de activiteiten van het afvalverwerkingsbedrijf en hebben daarom gezamenlijk een zienswijze bij de gemeente ingediend.

Wat zijn de overwegingen?

Aard van het bedrijf

VAL BV is een composteerinrichting gevestigd aan de Veldweg 7 te Haarsteeg. Het bedrijf houdt zich bezig met de inzameling en verwerking van groenafval uit de (glas)tuinbouw; het ruimt hele tuinbouwkassen. Dit betekent dat het bedrijf ook substraten (steenwol, perliet, kokos, fytocel etc.), folie, pvc, druppel en drainageslang en andere afvalfracties, zoals puin, hout, glas inneemt en verwerkt. Het voornemen is om aan de composteerinrichting een biovergistingsinstallatie toe te voegen.

Eind jaren negentig is VAL BV op een klein agrarisch bouwvlak gestart met een loonwerkersbedrijf en fouragehandel. Rond 2000 werd besloten de tak loonwerk toe te spitsen op de glastuinbouw; er ontstond een composteer- en afvalrecyclingbedrijf. De volumes groen- en ander afval namen sterk toe.

In 2001 werd een vergunning verleend voor de verwerking van 10.000 ton groenafval. In 2009 verwerkte het bedrijf maar liefst 50.000 ton tuinbouwfal en het volume neemt nog steeds toe. En nu vraagt het bedrijf een vergunning voor 80.000 ton, want het ziet nog volop groeimogelijkheden. De hoge composthopen steken ver uit boven de omringende bomen. Het loonwerkersbedrijf heeft zich ontwikkeld tot een groot afvalrecyclingbedrijf en past niet in deze omgeving.

Ruimtelijke bezwaren.

Op het terrein van de inrichting is het **bestemmingsplan buitengebied Vlijmen 1991** van toepassing. De gronden hebben in dit plan de bestemming A (lo), agrarisch gebied met openheid met landschappelijke waarde. Ter plaatse van het agrarisch bouwvlak mogen alleen bouwwerken ten behoeve van een agrarisch bedrijf worden gebouwd.

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze of tot een doel strijdig met de in het plan gegeven bestemming.

In artikel 4.2. wordt het verboden gebruik nader gespecificeerd. Verboden is in ieder geval het gebruik van de grond:

- als opslagplaats van hout en aannemers materialen;
- als terrein voor het al dan niet voor de verhuur en verkoop opslaan of opstellen van ongebruikte en/of gebruikte machines en voertuigen;
- als opslag-, stort-, lozing- of bergplaats van bruikbare en/of onbruikbare of althans aan hun oorspronkelijk gebruik onttrokken voorwerpen, stoffen of producten, behoudens voor zover dat noodzakelijk is in verband met het op de bestemming gerichte gebruik van de grond.

Het **voorontwerpplan VAL BV** voorziet in een aanzienlijke verruiming van de verwerkingscapaciteit ten opzichte van de in 2011 verleende milieuvergunning (van circa 50.000 naar 80.000 ton, waarvan 60.000 ton groenafval uit glastuinbouw). Met de voorgestelde uitbreiding neemt de strijdigheid met de verschillende beleidsuitgangspunten en met een goede ruimtelijke ordening steeds verder toe, terwijl voor een milieuhygiënisch verantwoorde bedrijfsvoering het bestaande bedrijfsperceel reeds te klein is.

Volgens de **Structuurvisie ruimtelijke ordening Provincie Noord-Brabant** ligt het plangebied in de groenblauwe mantel. Het plangebied maakt deel uit van het attentiegebied EHS vlakbij de Haarsteegse Wiel, onderdeel van de EHS. In de **Verordening Ruimte 2012** (VR) van de provincie Noord Brabant is vastgelegd wat een en ander betekent voor het op te stellen bestemmingsplan.

De BMF en de NMVH komen op basis van artikelen uit het bestemmingsplan buitengebied Vlijmen 1991 en de Verordening Ruimte tot de conclusie dat geen legalisatie van de bestaande composteer- en afvalverwerkingactiviteiten kan plaatsvinden en ook niet kan worden meegewerkt aan de vestiging van een biovergistingsinstallatie.

In de toelichting heeft de gemeente onvoldoende gemotiveerd waarom zij dit grootschalige afvalbedrijf in dit open agrarisch en ecologisch en landschappelijk waardevol gebied wil toelaten.

Milieuhygiënische bezwaren

Het bedrijf geeft in de omgeving veel **milieuoverlast**.

Visuele hinder door schaal van bedrijfsbebouwing en installaties, hoogte composthopen en onvoldoende landschappelijke inpassing. Verder is er sprake van veel stankoverlast bij het aanvoeren van het groenafval en het omzetten van de composthopen. Door uitbreiding van de activiteiten neemt de verkeersdichtheid, de geluidshinder en de emissie van fijn stof en uitstoot van CO₂ toe. Ook bestaan er grote risico's voor water- en bodemverontreiniging met grote gevolgen voor de natuur in de omgeving. De legalisering van Val BV is milieuhygiënisch onaanvaardbaar.

Door de bouw van de biovergistingsinstallatie zal het open landschap verder worden aangetast. Het bestemmingsplan gaat uit van toename van verwerkingscapaciteit tot 80.000 ton groen- en ander organisch afval. Dit betekent een toename van de emissie van NO₂, fijnstof en stank. In de bijgevoegde onderzoeksrapporten zijn de metingen verricht op de gegevens en aannames van 2008. De situatie is totaal veranderd voor wat betreft de hoeveelheid en de soorten afval.

Zoals hiervoor is aangegeven heeft het bedrijf VAL BV de afgelopen tien jaar een zeer sterke groei doorgemaakt en zijn de opzet en inrichting van het bedrijf sterk gewijzigd. Er was een voortdurende spanning tussen de activiteiten van het bedrijf en de vergunningverlening. VAL BV houdt zich niet aan de voorschriften. De provincie signaleert overtredingen ten opzichte van de milieuvergunning. En de gemeente heeft het probleem dat VAL BV zich illegaal heeft gevestigd en niet past in het bestemmingsplan buitengebied Vlijmen. VAL BV vraagt regelmatig om aanpassing van de milieuvergunning en om legalisering van het bedrijf. Hoewel de provincie een aantal boetes aan het bedrijf heeft opgelegd, liet de **handhaving** zowel van de zijde van de provincie als van de gemeente te wensen over.

De BMF en de Natuur- en Milieuvereniging hebben grote problemen met de wijze waarop de afgelopen jaren door de genoemde overheden is gehandhaafd. En zij vragen zich af: wanneer wordt het bedrijf VAL BV op deze locatie gestopt?

Procedurele bezwaren

Het college heeft reeds in 2005 besloten om mee te werken aan een planologische legalisering van het bedrijf, met als uitgangspunt de situatie van het bedrijf in 1997. Dit ging VAL BV niet ver genoeg; het bedrijf wilde een volledige legalisering van de toenmalige (door de provinciale milieuvergunning gedekte) bedrijfsactiviteiten. Na intensief overleg sluit het college van B&W van Heusden op 22 maart 2007 een intentie overeenkomst met VAL BV. In die overeenkomst leggen de partijen het streven vast om het bedrijf VAL BV positief te bestemmen en uit te breiden met een waterzuivering en vergistinginstallatie.

Tegelijkertijd werd de gemeente een intentieovereenkomst Wolput voorgelegd. Deze overeenkomst beoogt een herbestemming van het verouderd bedrijventerrein, de Wolput 44 te Vlijmen. Het college heeft aanvankelijk getracht de overeenkomst te ontkoppelen van de intentieovereenkomst voor VAL BV. Het bedrijf verzette zich tegen de ontkoppeling. Op 7 november 2011 laat de gemeente de raadsman van VAL BV mr. drs. H. Pasveer weten alsnog in te stemmen met de koppeling van beide dossiers. De partijen hebben onlangs overeenstemming bereikt over de aankoop van de panden Wolput 44, 44D en Achterstraat 49 door de gemeente en de verkoop van het perceel landbouw grond N 18 Veldweg.

In 2008 wordt er een projectgroep in het leven geroepen die de planvorming rond VAL BV vorm te geven. In deze projectgroep zitten naast vertegenwoordigers van de gemeente, ook medewerkers van de provincie.

Eerst naar aanleiding van vragen ex artikel 61 RvO van de politieke fractie DMP in mei 2009 informeert het college de gemeenteraad over de met VAL BV gesloten intentieovereenkomsten.

De BMF en de NMVH vinden een koppeling tussen de voornoemde dossiers ongelukkig, omdat dit een objectieve afweging over het wel of niet mee werken aan de legalisering van het bedrijf VAL BV in de weg staat.

Overige bezwaren

Het voornemen is om naast het composteerterrein een biomassa - vergistingsinstallatie op te richten.

De toelichting geeft **geen duidelijkheid over de werking van de biovergistingsinstallatie**. Welke grondstoffen zijn er bijvoorbeeld naast het groenafval uit de tuinbouw nodig om de vergisting succesvol te laten verlopen. De installatie kan volgens de toelichting de omliggende bedrijven voorzien van biogas (en eventueel elektra). De vrijkomende CO₂ kan worden gebruikt als bemesting in de kassen.

Een onderzoek waaruit blijkt dat de genoemde producten daadwerkelijk in de omgeving kunnen worden afgezet in de vorm van gesloten contracten ontbreekt.

De gemeente beschrijft de **alternatieve locaties**, welke zijn onderzocht als vestigingsplaats voor het composteerbedrijf en de bouw van de vergistingsinstallatie. Daarbij is gekeken naar een viertal bedrijventerreinen en voormalige agrarische bedrijven (VAB) in de gemeente Heusden. De conclusie van het onderzoek is dat er voor het VAL BV binnen de gemeente Heusden geen locatie is te vinden.

VAL BV haalt zijn groenafval op grote afstand uit diverse provincies, het bedrijf is niet aan de gemeente gebonden.

De NMVH en de BMF zijn daarom van oordeel dat het onderzoek naar mogelijke alternatieve locaties veel te beperkt is. Dit onderzoek had op zijn minst in een brede regio moeten plaats vinden en daarbij zou moeten worden onderzocht of bundeling van initiatieven en aansluiting bij grote glastuinbouwgebieden dan wel bij andere biogasvergistings -centrales mogelijk is.

In de Structuurvisie gemeente Heusden staat de huidige locatie (op de topografische onderligger) aangegeven. In het voorontwerp van de structuurvisie was het composteerbedrijf gekoppeld aan een zoekgebied voor de glastuinbouw van 100 ha. Tegen de aanwijzing van dit zoekgebied voor de glastuinbouw in dit open agrarisch gebied is door onze vereniging indertijd fel geageerd. Het zoekgebied is geschrapt. Nu ligt het afvalbedrijf VAL BV geïsoleerd in het buitengebied. De ontwikkeling staat haaks op het behoud en de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied. De helft van de output van een vergistingsinstallatie in combinatie met een WKK is in de vorm van warmte. Benutting van deze warmte is van groot belang voor de rentabiliteit van de installatie. Doordat het zoekgebied glastuinbouw uit de Structuurvisie is geschrapt is de afstand tot potentiële afnemers van de warmte te groot geworden. Het is daarom zeer de vraag hoe de installatie rendabel kan zijn. Een goede **onderbouwing van de financiële uitvoerbaarheid van de bouw van een vergistingsinstallatie ontbreekt.**

Daarnaast is het onduidelijk of er voor dit bedrijf toekomst is.

Uit recente publicaties van de Rabobank weten wij dat op dit moment de meeste biogasinstallaties met verlies draaien. Zonder aanpassing van het subsidiebeleid zal naar verwachting meer dan de helft van de boerenvergisters binnen vijf jaar moeten stoppen. Een belangrijke oorzaak zijn ook de gestegen grondstofkosten enerzijds en de al jarenlang lage stroomprijzen anderzijds.

Tussen de bedrijven neemt de concurrentie om groenafval in te zamelen toe. Voor de afvalverwerkende bedrijven betekent dit dat in de toekomst een voldoende **aanbod van grondstoffen voor de vergistingsinstallaties** steeds moeilijker kan worden gegarandeerd. Daarnaast is het, voor een goede werking en voor het overleven van de bacteriën in de vergister, van groot belang dat de aanvoer van substraat constant en stabiel is. Het is onwaarschijnlijk dat dit in de voorgestelde situatie goed mogelijk is.

Bundeling van initiatieven (denk bijvoorbeeld aan het Ecopark Waalwijk) is mede ook daarom gewenst. Bij een grotere aanpak kan het biogas dan ook efficiënter en veiliger worden gedistribueerd.

Conclusie

Op basis van de regels uit de Verordening Ruimte kan naar de opvatting van de BMF en de NMVH geen legalisatie van de bestaande composteer- en afvalverwerkingsactiviteiten van VAL BV plaatsvinden en kan ook niet worden meegewerkt aan de vestiging van een biovergistingsinstallatie.

Het plangebied ligt binnen de groenblauwe mantel en het attentiegebied EHS. Dit betekent dat behoud, herstel en duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de ecologische waarden van het gebied uitgangspunt moet zijn in het bestemmingsplan.

In de toelichting heeft de gemeente onvoldoende gemotiveerd waarom zij dit grootschalige afvalbedrijf dit open agrarisch en ecologisch en landschappelijk waardevol gebied wil toelaten.

Ook het gemeentelijk beleid, zoals vastgelegd in de Ontwikkelingsvisie buitengebied en het bestemmingsplan buitengebied Vlijmen 1991, sluit de vestiging c.q. de legalisering van het composteer- en afvalbedrijf uit.

Onvoldoende is gekeken naar alternatieve vestigingsmogelijkheden waarbij aansluiting wordt gezocht bij andere initiatieven van biovergisting en rekening wordt gehouden met de afzetmogelijkheden van het biogas en de energie.

De werking van de biogasininstallatie is onvoldoende toegelicht. De effecten van het composteren, de afvalverwerking en de biovergisting op de omgeving zijn onvoldoende onderzocht. De financiële en technische uitvoerbaarheid zijn niet aangetoond. En ook zijn diverse aspecten zoals de waterkwaliteit, de emissies, de ecologische waarden, de hydrologie en geomorfologie onvoldoende in beeld gebracht. De bijgeleverde onderzoeksresultaten zijn gebaseerd op verouderde gegevens.

Ook zetten wij vraagtekens bij de gevolgde procedure; de hiervoor genoemde door de gemeente en VAL BV gesloten intentie -overeenkomsten staan een objectieve belangenafweging in de weg.

Jan Pijnenborg , lid commissie ruimtelijke ordening

Naar de Raad van State met het nieuwe Bestemmingsplan buitengebied Heusden.

Waarom?

Onze vereniging wil voor de natuur, het landschap en het milieu een zo goed mogelijk Bestemmingsplan buitengebied Heusden.

Uit het onlangs verschenen rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt ook dat als het om leefbaarheid gaat, een mooi en gevarieerd landschap de hoogst gewaardeerde factor is. Aantrekkelijk landschap en gezonde natuur zijn van wezenlijk belang voor ons, burgers.

Onze gemeente is rijk bedeed met grote Natura 2000-gebieden als de duinen en het Vlijmens Ven. Maar ook de overige natuur en het landschap tussen de Maas en de Duinen moet zijn kwaliteit behouden. Dat is niet altijd gemakkelijk.

Qua natuur, landschap en biodiversiteit verarmt het buitengebied door een grootschalige (dikwijls eenzijdige) agrarische ontwikkeling. De hoeveelheid kruiden, bloemen, insecten, bijen en vogels neemt schrikbarend af.

Bij de bescherming van het buitengebied helpt onze provincie een handje met haar Verordening Ruimte. Daarin staat bijvoorbeeld dat er in het buitengebied mag worden gebouwd, mits dat leidt tot een verbetering van de kwaliteit van landschap, natuur of andere waarden. Nieuwe bebouwing zal meestal gepaard moeten gaan met een goede landschappelijke inpassing van nieuwe bebouwing.

Onze gemeente voldoet niet altijd aan de regels van de verordeningen waar zij beleidsvrijheid heeft volgt zij veelal de wensen van de agrariërs (ZLTO).

Enkele punten waar wij een oordeel vragen van de Raad van State:

- De gemeente moet ervoor zorgen dat er betere erfbeplantingsplannen komen. (bijvoorbeeld plannen zoals de Duinboeren die maken met een regeling voor het onderhoud).

- De gemeente moet ervoor zorgen dat de agrariërs verplicht zijn de erfbeplanting aan te leggen en te handhaven.

De overeenkomsten daarvoor zijn van een laag niveau, ronduit slecht. Hier wreekt zich het feit dat de gemeente geen jurist in dienst heeft die dit soort zaken beoordeelt.

- Grondgebonden agrarische bedrijven krijgen uitbreidingsruimte voor hun bebouwing tot 2,5 ha !! (was 1,5 ha).

In het zogenaamde Brabantberaad (februari 2013) spraken provincie, boeren en maatschappelijke organisaties af dat 1,5 ha als uitgangspunt voldoende is.

- In omgevingsvergunningen om in het buitengebied te bouwen tot een hoogte van 10 meter hoeft -ten onrechte- geen landschappelijke inpassing plaats te hebben.

-
-
- In bijna het gehele buitengebied mogen gedurende het seizoen 1,5 meter hoge landschap ontsierende plastic kassen (tunnels) worden geplaatst, dus óók in de gebieden kwetsbaar vanwege hun openheid, watersysteem, landschappelijke - en natuurwaarden. Ook waar al deze waarden tegelijkertijd aanwezig zijn, hebben de belangen van de boer voorrang boven de belangen van natuur, dieren (vogels, dassen etc) en burgers die willen genieten van natuur en landschap.

Herman Peters, namens de commissie ruimtelijke ordening

ZONNEPANELENACTIE

De zonnepanelenactie wordt afgerond.

We hadden de zonnepanelenactie verlengd tot en met 30 april 2013 . We komen uiteindelijk uit op 413 verkochte zonnepanelen (totaal 36 installaties).

Na de twee informatie avonden in november vorig jaar die zeer goed bezocht werden valt dit concrete aantal ons wel tegen. Los daarvan zijn we er wel van overtuigd dat we iets “los” hebben gemaakt in de Gemeente Heusden, over energieverstopping, over alternatieve energievormen zoals zonne-energie. Natuurlijk hadden we graag meer verkochte panelen gezien maar het is ook goed dat de discussie op gang gebracht is. En bovendien weten we dat een groot aantal mensen bij andere leveranciers zonnepanelen heeft aangeschaft.

We hebben het eerste meetmoment van geïnstalleerde panelen gehad. Met gekalibreerde meetapparatuur is de eerste installatie goedgekeurd. Tevens een bevestiging voor de koper dat de installatie ook goed gedaan is. Tot nu toe lijkt het meten van installaties uniek in Nederland. Op deze manier kunnen inferieure panelen onderscheiden worden van panelen van goede kwaliteit. De afspraak met de leveranciers ZEN en Centrosolar is gemaakt om vóór 15 juli (mits we de komende tijd wel zonnige dagen krijgen) alle 36 installaties te meten. De firma GMC is bereid gevonden om zijn goedgekeurde meetapparaat kosteloos in te zetten voor onze actie.

Met 413 verkochte panelen (36 installaties) gaan we twee afspraken verzilveren. We spreken met de leveranciers af op korte termijn de afgesproken 1% korting terug te storten naar de kopers en met de Gemeente gaan we in overleg waar de 8 beloofde panelen geïnstalleerd worden.

Twee ontwikkelingen trokken afgelopen tijd onze aandacht.

De politieke discussie over een mogelijke importheffing op Chinese panelen. Deze lijkt nu al voor een prijsstijging te zorgen, ook van Europese panelen.

Een andere ontwikkeling is dat de gemeente 's Hertogenbosch in navolging van de gemeente Nijmegen 1000 zonnepanelen installeert op de voormalige de Gruyter fabriek. Bedoeld voor mensen die zelf geen geschikt dak hebben en zo toch in zonnepanelen en zonne- energie kunnen investeren. Dat zijn mooie ontwikkelingen.

Een hele mooie zaak is dat afgelopen donderdag 30 mei het “Repair Cafe” in de gemeente Heusden van start is gegaan. Dat vindt plaats in de Stulp in Drunen, waar veel vrijwilligers bereid zijn om samen met de bezoekers kleding, kleine huishoudelijke artikelen e.d. te repareren. Complimenten aan Noor die deze kar getrokken heeft. Voor meer informatie zie het artikel van Noor en Marian in deze Natuurlijk.

We volgen verder nog de ontwikkelingen met betrekking tot de Energievisie van de gemeente Heusden en dan vooral de uitvoeringsprogramma's die opnieuw voorgelegd gaan worden aan de Raad. Wordt vervolgd.

Met groene groet,
Cary Driessen, voorzitter commissie duurzaamheid

HET EERSTE REPAIR CAFÉ

Geïnspireerd door een artikel in de Daklozenkrant verdiepte ik me in de wereld van Repair Cafés.

Repair Café is een initiatief van Martine Postma. Zij zet zich sinds 2007 op allerlei manieren in voor duurzaamheid op lokaal niveau. Het allereerste Repair Café organiseerde Martine op 18 oktober 2009 in Amsterdam-West. Het was een groot succes.

Dat was voor Martine aanleiding om, op 2 maart 2010, Stichting Repair Café op te richten. Deze Stichting biedt, sinds 2011, professionele ondersteuning aan lokale groepen in binnen- en buitenland, die zelf hun eigen Repair Cafés willen beginnen.

In Nederland gooien we ontzettend veel weg. Ook dingen waar bijna niets mis mee is, en die na een eenvoudige reparatie weer prima bruikbaar zouden zijn. Helaas zit repareren bij veel mensen niet meer in het systeem. Mensen weten niet meer hoe dat moet. Reparatie- kennis verdwijnt snel.

Er zijn intussen in Nederland al meer dan 100 Repair Cafés!

Maar: hoe pak je zo iets aan?

Een enorm netwerk doet wonderen!

De commissie Duurzaamheid stond er positief tegenover.

Marian van der Linden wil zich er actief voor in zetten.

Norbert Luijpen (al actief bij VluchtelingenWerk en de Voedselbank) was meteen enthousiast .

Ron Koevoets regiodirecteur van ContourdeTwern bood zomaar een ruimte in de Stulp aan.

Er kwamen financiële bijdragen van Stichting Abdij Mariënkroon, Lions Drunen en Rotary Heusden.

En - heel belangrijk - : 16 vrijwillige reparateurs stroomden toe.

En uiteindelijk openden we op 30 mei voor de eerste keer de zij-ingang van de Stulp. Harry Nijenstein hield een mooi openingspraatje en repareerde het kapotte lint: dat was de start voor een zeer succesvolle avond.

Vanaf de eerste minuut stroomden er mensen binnen.

De vrijwilligers konden aan de slag: een stoel werd gelijmd, een armbandje gelast, koffiezetapparaten hersteld, strijkijzers gerepareerd. Een gat in een overall werd vakkundig bedekt met de achterzak, een scheef stuur recht gezet, stekerdozen getest op veiligheid.

Vrijwilligers overlegden met elkaar hoe ze een probleem het beste konden aanpakken.

Er was koffie, thee en zelfgebakken koek en er werden mooie foto's gemaakt.

Kortom: er hing een geweldige sfeer.

Donderdag 29 augustus is de volgende avond van het Repair Café.
We hebben specialisten op het terrein van: computers, kleding, elektra, hout en
fietsen etcetera.

Noor Peters , lid commissie duurzaamheid

HERINVOERING ROUNDUP

Teleurstelling over herinvoering Roundup

Naar aanleiding van het voornemen van wethouder van Bokhoven het gebruik van Roundup weer in te voeren stuurde de vereniging een persbericht rond. Hierbij de tekst.

De Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden is erg teleurgesteld over het voornemen van de gemeente Heusden weer gebruik te gaan maken van het chemische bestrijdingsmiddel Roundup .

Al dertig jaar (sinds de oprichting van de natuur- en milieuvereniging) strijdt zij voor het afschaffen van het gebruik hiervan. Groot was dan ook de vreugde toen de gemeente enige jaren geleden besloot chemische bestrijdingsmiddelen in de ban te doen.

Bijna alle middelen om onkruid te bestrijden hebben ook nadelige gevolgen, maar het gebruik van Roundup is wel super slecht.

(In het laatste kwartaalblad van de vereniging : Natuurlijk van maart 2013 staan de negatieve gevolgen van het gebruik van Roundup beschreven)

Planten, dieren (en ook wij mensen !) hebben goede voeding nodig om gezond te kunnen blijven. Een gezonde bodem kan alle voedingselementen leveren die een plant nodig heeft voor een goede groei. Een goede bodem krioelt van leven zoals nuttige schimmels, bacteriën, protozoa, microgeleedpotigen, wormen etc. etc.

Het gebruik van pesticiden, fungiciden, maar met name herbiciden

(onkruidbestrijdingsmiddelen) heeft een sterk negatief effect op dit natuurlijke proces.

Alle herbiciden hebben de eigenschap om mineralen te binden zodat ze niet meer opneembaar zijn voor de plant. Hieraan dankt een herbicide ook zijn werking !

Roundup doet dit zelfs met ALLE sporenelementen zoals: kobalt, ijzer, mangaan, zink, borium e.d. Het zijn juist deze noodzakelijke elementen die een plant/boom nodig heeft voor haar immuunsysteem.

In de loop der jaren is er al veel onderzoek gedaan naar de gevolgen van Roundup . Uit een onderzoek in 2002 bleek dat Roundup een dosisafhankelijk vertragend effect had op de embryonale celdelingen bij zee-egels. Glyfosaat in zijn pure vorm bleek geen nadelige invloed te hebben. Uit een studie van de universiteit van Caen blijkt dat blootstelling aan glyfosaat in de herbicide Roundup tot schade aan cellen kan leiden. De Franse onderzoekers hebben met reageerbuisproeven onderzocht wat de werking is van de chemische stof polyethoxide tallowamine, ingrediënt van Roundup, op celculturen. Met name cellen in de navelstreng, placenta en embryo's bleken kwetsbaar.

Doordat Roundup in het grondwater terecht komt zullen de kosten om het water te zuiveren in de toekomst enorm zullen stijgen.

Generaties na ons zullen hiervoor de rekening gepresenteerd krijgen. De vereniging is niet onder de indruk van het rapport dat de gemeente aanhaalt om haar gifgebruik weer op te starten. Gebruik door particulieren van Roundup wordt niet voor niets verboden vanaf 2018. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie. De Natuur- en Milieuvereniging hoopt dan ook dat het college terug zal komen op haar voornemen.

VLINDERS IN HET VOORJAAR

Een van de vroegste vlinders die we tegen kunnen komen is in principe de citroenvlinder. Deze overwintert, als vlinder, onbeschut tussen de aanwezige planten. Zo kunnen ze direct blootgesteld worden aan de natuurlijke elementen. Hun lichaamsfuncties staan op een heel laag pitje. Maar daarentegen kunnen ze met een warmere dag al in februari vliegen. Toch is de citroenvlinder geen echte voorjaarsvlinder, we kunnen hem in principe het hele jaar aantreffen. En dan praten we over het zelfde individu, het is een vlinder die zowat een jaar oud kan worden! Hij kent twee rustperiodes namelijk de zomerrust en de winterrust. De eitjes worden voornamelijk op de vuilboom afgezet, deze zijn op diverse plaatsen aanwezig en behoorlijk aangeplant. Met de ongelofelijke lage temperaturen van dit voorjaar zal de groei van de rupsen, veel trager gaan. Ook de vlinders leven wat langer bij lage temperaturen, dat kunnen ze dan gebruiken, om de goede momenten van de dag te gebruiken om eitjes af te zetten en voeding op te nemen. Zo worden er nu nog steeds eitjes afgezet van de citroenvlinder.

Andere vroege soorten zijn de dagpauwoog, kleine vos en de gehakkelde aurelia. Dagpauwoog en kleine vos overwinteren ook als vlinder, beschut in onverwarmde schuren, zolders en kelders of in holten buiten. Gehakkelde aurelia overwintert ook als vlinder, meestal ook gewoon buiten tussen struiken of bladeren. De dagpauwoog heeft in principe ook maar een generatie en kan zodoende een behoorlijke leeftijd halen. Maar ook zij zijn een groot deel van het jaar aan te treffen en dus geen echte voorjaarsvlinders.

foto: gele oranjetipjes

Een echte voorjaarsbode is toch wel het oranjetipje, een familielid van de witjes, die een generatie heeft en het grootste deel van het jaar, het popstadium kent. De rupsen eten de zaaddozen van onder andere de pinksterbloem en het look-zonder-look. Deze zaaddozen moeten niet te oud zijn voor de jonge rupsen en de timing met het eitjes leggen verloopt meestal wel goed. De pinksterbloemen bloeiden de laatste jaren al redelijk vroeg. Dit jaar was de pinksterbloem er pas rond Pinksteren en het oranjetipje was er dit jaar gelukkig niet begin maart. Ook zag ik van de week, dit is eind mei, dat er nog eitjes afgezet werden op de jonge zaaddoosjes van het look-zonder-look. De groei van de rupsen is verder ook zeer afhankelijk van de temperatuur.

Ook het bont dikkopje is eigenlijk wel een voorjaarsvlinder te noemen en heeft ook maar een generatie per jaar. Normaal van half mei tot half juni. Joost heeft op verschillende locaties het bont dikkopje gezien. Ze halen de nectar graag uit braambloesem, deze bloesem is dit jaar ook zeer laat. Zelf ben ik ze op de monitoringroute bij Piet Smeekens nog niet tegen gekomen. Ook hier bloeiden de bramen nog niet.

Ook een voorjaarsverschijning is de tauvlinder. Het is een nachtvlinder uit de familie van de nachtpauwogen. Die in onze omgeving helaas niet voorkomt. Ik ga voor deze soort ieder jaar rond Koninginnedag naar Nijmegen en omgeving om hem daar te bewonderen. Het is een vlinder van de beukenbossen. Dit jaar was ik er op 3 mei en er vloog er geen één, ondanks dat het een warme dag was. Het was voor het eerst dat ik ze rond

Koninginnedag niet zag vliegen. Het zijn de mannetjes die overdag het geurspoor van het vrouwtje volgen in een wilde vlucht vlak boven de grond. Dit jaar is alles even laat, dat zal ook voor deze vlinder gelden.

Foto: Spaanse pijpbloemvlinder met rode vlekjes

Eind april ben ik naar Zuid-Frankrijk geweest om enkele voorjaarsvlinders te bewonderen. We gingen voor het gele oranjetipje en de pijpbloemvlinders. Het gele oranjetipje vloog er met zijn vrouwtje, die ook een klein oranje vlekje heeft. Een prachtige waarneming temeer daar ik deze soort nog nooit in het echt gezien had. Ook de beide pijpbloemvlinders heb ik mogen aanschouwen. De zuidelijke pijpbloemvlinder vloog er en de Spaanse pijpbloemvlinder was aanwezig. De pijpbloemvlinders kunnen daar al heel vroeg in het jaar vliegen.

Ook een soort die ik door het vroege tijdstip in het jaar nog nooit eerder was tegen gekomen. Koninginnepages zag je overal, die zie je in de zomer ook, maar het blijft wel mooi.

Wat mij het meest is bij gebleven van het weekje Zuid-Frankrijk, zijn de overweldigende geuren van tijm, brem en andere kruiden, die daar overal overvloedig aanwezig waren. Verder overal nachtegalen, zij zongen tijdens het nachtvlinderen, lekker de hele nacht door. Ook de hopen lieten zich veelvuldig horen en soms zien. Boomstammen, takken, hekken et cetera, alles zat onder een dikke laag korstmossen, geweldig om te zien.

Thuisgekomen, viel het eigenlijk wel wat tegen. Er hing een strontlucht, de boeren waren weer met hun overbemesting en stikstofverrijking bezig. Geen wilde kruiden met hun heerlijke geuren, geen korstmossen, maar egaal groene weilanden, zonder houtwallen. Het contrast is groot.

Paul Kreijger, coördinator vlinderwerkgroep

PROBLEMEN OP DE FIETS

Problemen op de fiets?

...meld ze op het Fietsersbond Meldpunt!

een hobbel in het fietspad...

een overvolle fietsenstalling....

een putdeksel net midden in de fietsroute...

Fietsers komen onderweg heel wat hindernissen tegen: slecht wegdek, vervelende verkeerslichten, overbodige paaltjes of gevaarlijke situaties.

Via het Fietsersbond Meldpunt kan men ze aanmelden.

De melding gaat meteen door naar de wegbeheerder. De plaatselijke afdelingen van de Fietsersbond kijken mee.

Ook goede ideeën zijn welkom.

Dan is het zaak medestanders te verzamelen. De ideeën gaan pas naar de gemeente als tien mensen er achter staan.

www.fietsersbond.nl-meldpunt.

COLUMN

Gezond boerenverstand

Vroeger had ik een heilig geloof in wetenschappelijke onderzoeken en rapporten. Daar is tegenwoordig toch een beetje de klad in gekomen. Het kan aan mij liggen dat mijn scepticisme zich op Stapelt, maar het kan ook een gevolg zijn van de informatievoorziening die mondialer en pluriformer is geworden. Ik hanteerde steeds het principe dat je zelf je gezonde boerenverstand moet gebruiken. Maar tegenwoordig hoor je dat er weleens gesjoemeld wordt of van indirecte sponsoring door belanghebbenden. Neem nou het wetenschappelijk onderzoek naar duurzaam onkruidbeheer (DOB), waaruit komt dat selectief spuiten met Roundup milieuvriendelijker is dan borstelen of de heet-water-methode.

Op school heb ik geleerd dat zoiets een 'contradictio in terminis' wordt genoemd, oftewel dat er een tegenstrijdigheid zit in de woorden duurzaam en gif.

Bij wetenschappelijk onderzoek is van belang wie de onderzoeksvraag stelt, want daarbij spelen altijd aspecten als 'Wiens brood men eet, diens woord men spreekt' een rol. In het geval van onkruidbestrijding kan de onderzoeksvraag bijvoorbeeld komen van een club Nederlandse gemeentes die wil weten hoe ze zo voordelig en duurzaam mogelijk het onkruid kan bestrijden. Dat rapport ligt er en die club kan nu uit de voeten met het DOB-rapport, terwijl de groene stipsupporters die al hun energie steken in gifvrije onkruidbestrijding er maagpijn van krijgen.

Medio mei verscheen het rapport 'Onbeperkt Houdbaar', waaruit bleek dat het agrarisch natuurbeheer op een groot fiasco uitgelopen is. Volgens supporters eindelijk een rapport wat laat zien dat de combinatie van natuurbeheer en landbouw een onmogelijke combinatie is. Zij zeggen dat landbouwsubsidies, in welke vorm dan ook, niet meer van deze tijd zijn. De adviescommissie, onder leiding van ex-minister Agnes van Ardenne, benaderde meer dan vijftig vooraanstaande experts uit de groene wereld. Het rapport komt onder andere tot de conclusie dat de huidige uitvoering van het natuurbeleid onvoldoende ambitieus en inhoudelijk, organisatorisch en financieel onvoldoende toegerust is om de gestelde natuurdoelen te halen. Het natuurbeleid moet de komende jaren vooral regionaal vorm krijgen. Landelijke organisaties als Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer moeten hun hoofdkantoor daarom verkleinen en zich regionaal versterken.

Als je de aanbevelingen leest, waaruit onder andere blijkt dat met de visie van de vorige kabinetten gebroken wordt en dat zelfs de ecologische hoofdstructuur zou moeten worden uitgebreid, dan word je daar als lid van de natuur- en milieuvereniging, maar ook als sympathiserende burger zeer vrolijk van.

Of de land- en tuinbouwsector in onze gemeente, gesteund door de ZLTO, daar ook zo blij mee is, betwijfel ik. Die zal, vermoed ik, het wetenschappelijk gehalte van het rapport betwisten, misschien wel spreken over sjoemelen, over indirecte sponsoring, partijdigheid en beïnvloeding door de groene lobby.

Die zeggen dat het rapport naar de conclusie is toegeschreven, dat de Europese Unie geld moet besparen, spreken over 'modieus geklets' en beweren dat de natuur zich prima zelf kan redden. Dat heb ik echt niet zelf bedacht, maar de reacties gelezen op twitter.

Tsja, iedere vereniging komt op voor haar eigen belangen. Ik ben altijd voorstander geweest van het gebruikmaken van het gezonde boerenverstand. Volgens de Dikke van Dale komt dat neer op besluitvorming en handelen die gebaseerd zijn op wat logisch lijkt in een bepaalde context. Anno 2013 moet ik helaas constateren dat Gezond Boerenverstand ook onder de term 'contradictio in terminis' kan vallen.

RC Schalken

Foto: Wilhelmine Marti

INTERVIEW

Interview met Mart van der Poel

“Geen gifspuit in openbare ruimte”

“In nog geen jaar tijd kun je maar weinig doen om het beleid op het gebied van natuur en milieu wat groener en duurzamer te maken. Bovendien is het mijn portefeuille niet”, zegt de kersverse wethouder Mart van der Poel.” Desondanks heeft deze tijdelijke wethouder wel ideeën over aanpassingen of veranderingen.

“Het kan een idee zijn om het ophalen van de Gft-container gratis te maken. Of je één of nul euro vraagt, maakt niet zoveel uit. Als het gratis is, gaan mensen echt goed scheiden. Nu nog doen veel mensen groenafval bij het restafval in de grijze container. En dat is zonde, omdat kostbare grondstoffen worden verbrand en verbranden

duurder dan composteren is. Maar je moet daarover met de burgers wel goed communiceren. Ik heb het voorstel al een keer gedaan bij de invoering van de nieuwe tarieven en wethouder Kees van Bokhoven heeft toen gezegd dat er een evaluatie komt en het idee om de Gft-container gratis op te laten halen, opnieuw bekeken wordt.” Het is volgens Van der Poel vreemd dat je groenafval gratis op de milieustraat kunt inleveren, maar er voor moet betalen als het in de groencontainer zit. Nu nog rijden veel mensen naar de milieustraat met groenafval en het kan dus zorgen voor minder vervoersbewegingen en besparing van brandstof. Dat er door ‘onverlaten’ gesjoemeld wordt met de Gft-container, bestrijdt hij. In zijn vorige wethoudersperiode is geen enkele partij Gft-afval afgekeurd.

Idealisme

Aanleiding voor het interview is de wens van de Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden voor meer aandacht voor de natuur en het milieu. Mart van der Poel heeft drie jaar geleden voor het coalitieprogramma gestemd. “Er staan veel goede zaken in, maar wel op hoofdlijnen. Het programma is niet helemaal dichtgetimmerd en biedt dus ruimte voor mooie initiatieven.” Krijgt het beleid met zijn komst in het college een groener tintje? “Als het aan mij ligt wel. Ik denk dat het op sommige punten wel groener kan, maar je moet in ogenschouw nemen dat de tijd nu anders is dan vier jaar geleden. We hebben nu te maken met bezuinigingen, maar het hoeft niet altijd meer geld te kosten. Als je het slim bekijkt, kun je met de beschikbare middelen meer doen. Zo snap ik nog steeds niets van dat anderhalve zonnepaneel op het dak van het gemeentehuis.” Het blijken er welgeteld twee te zijn, die destijds (2003?) bij de renovatie van het Vlijmense gemeentehuis na de herindeling door een idealistische milieuwethouder zijn geplaatst. “Nergens liggen ze op gemeentelijke gebouwen, terwijl je ze overal ziet verschijnen.” En dan met een ironische ondertoon in zijn stem: “Die paar zonnepanelen die de gemeente beschikbaar stelt, ik geloof 1 per 50 zonnepanelen van de actie van de natuur- en milieuvereniging, kunnen er nog wel bij op het dak van het gemeentehuis.”

Voorbeeldfunctie

Energiebesparing levert volgens Van der Poel geld op. In het vorige college heeft hij zich daar sterk voor gemaakt. “Jammer dat met de Duurzaamheidsagenda, waarin een energiebesparingsdoelstelling van 3% is vastgelegd, niets mee gedaan is. Bij voorstellen wordt er gekeken of een investering zich terugverdient en in hoeveel tijd. Als dat niet snel genoeg is, dan gaat het niet door. Maar bijvoorbeeld 15 jaar is voor een overheid goed te overzien. Je moet naar de langere termijn kijken. Ik weet niet hoe er gerekend is, maar met betrekking tot zonnepanelen zal ik dat zeker nagaan, daken zat! Misschien zijn er plannen, dat weet ik op dit moment nog niet”, zegt hij. De gemeente heeft toch een voorbeeldfunctie? “Zeker, alleen daarom al zouden de gemeentelijke gebouwen vol moeten liggen. Waarschijnlijk is die voorbeeldfunctie destijds ook de reden geweest dat er twee zonnepanelen op het dak van het gemeentehuis in Vlijmen liggen.”

Roundup

Amper benoemd als wethouder besloot de gemeenteraad om het college van burgemeester en wethouders op de vingers te tikken voor het besluit om het chemische en omstreden middel Roundup te gebruiken voor bestrijding van onkruid op de openbare verharding. De keuze voor Roundup stond haaks op het in 2008 door de raad genomen besluit om in de gemeente Heusden geen chemische middelen meer in te zetten tegen onkruid. Helaas was de aanbesteding al geschied en zit de gemeente een jaar vast aan Roundup.

Na de zomer wordt er opnieuw bekeken hoe het onkruid daarna bestreden moet worden. Het besluit van het college was mede gebaseerd op een onderzoek van de Universiteit van Amsterdam. Volgens de DOB-methode (duurzaam onkruid beheer) zou selectief spuiten met Roundup veel milieuvriendelijker dan borstelen of de heetwater-methode zijn. Op mijn opmerking dat de natuur- en milieuvereniging zeer teleurgesteld was over het collegebesluit, zegt Mart van der Poel: “En terecht. Ik heb het rapport gelijk van Internet gedownload. Het is te mooi om waar te zijn en de conclusie is zonneklaar dat het gebruik van Roundup de meest milieuvriendelijke oplossing is. Het ziet er betrouwbaar en wetenschappelijk verantwoord uit. Nergens heb ik kunnen ontdekken dat het onderzoek door derden gefinancierd of gesponsord is. Ik vind het onwaarschijnlijk. Als je Roundup gebruikt, dan zou je dat uiterst precies moeten doen, maar dat doet een particulier niet. Uit voorzorg zou je het niet moeten gebruiken. Het wordt niet voor niets in 2018 verboden. Ik ben niet overtuigd door het BOD-rapport, waarin volgens mij niet alles is meegenomen. Met een gifspuit hoor je niet in de openbare ruimte te komen. Ook hier heb je als gemeente een voorbeeldfunctie.”

Openbaar groen

Er zijn in onze gemeente nog meer heikele kwesties, zoals de bouw van starterswoningen op een klein stukje groen bij appartementencomplex Op den Berg in Vlijmen en de kap van een rij populieren in Hedikhuizen, ten noorden van het Haarsteegse Wiel. Is de populierenrij nog te redden? “Ik hoop het wel. Ze staan er nog, in bloei op dit moment. De eigenaar wil best praten over wat er mogelijk is. Populieren hebben een bepaalde levensduur, maar niets wijst er op dat het om zieke bomen gaat. Als ik er iets aan kan bijdragen dat ze behouden blijven, dan zal ik het zeker niet nalaten.” Over het opofferen van een stukje groen voor de bouw van starterswoningen tegenover seniorenappartementencomplex Op den Berg in Vlijmen, zegt hij: “Qua natuur stelt het niet veel voor. Het is geen stukje belangrijk openbaar groen in de wijk. De jeu-de-boules-baan die er nu is aangelegd, kan verplaatst worden, maar iets verderop ligt er al een baan. Ik denk dat seniorenwoningen daar meer op zijn plaats zijn.” De jeu-de-boules-baan is een gewonnen wijktip. “Zo is het systeem. Als je genoeg medestanders weet op te trommelen en je wint de wijktip, dan kun je als gemeente niet zeggen dat het niet zo’n goed idee is.”

Trots zijn

GroenLinkser Mart van der Poel zit namens Heusden Eén in het college. Moet hij zaken terugkoppelen naar de partij? “In principe wel. De wethouder overlegt regelmatig met raadsleden en achterban.” Gaat het problemen opleveren dat hij namens een andere partij in het college zit? “Ik denk het niet. Het aardige van Heusden Eén en GroenLinks is dat ze het heel vaak met elkaar eens zijn.”

We zullen niet altijd op één lijn zitten, maar dat is een kwestie van elkaar informeren en overtuigen.”

We moeten volgens Mart van der Poel meer aandacht hebben voor de positieve zaken die in gang gezet zijn. “De GOL en de klimaatbuffer en Geerpark zijn prachtige ontwikkelingen die landelijke steun en erkenning genieten. Daar moeten we trots op zijn”, zegt de Mart van de Poel, die op persoonlijke titel spreekt en ondanks de korte tijdspanne zich wil inspannen om Heusden een groener en duurzamer imago te geven.

Tekst RC Schalken, foto Ad van Kessel.

Wikke of bont kroonkruid

Foto: Wilhelmiën Marti

LANDSCHAPSBEHEER

Wanneer het broedseizoen in april begint, staan de werkzaamheden in het landschap op een lager pitje. Het gehak, gemaai en gezaag gaat over in het maken van plannen voor het nieuwe seizoen en in het bekijken wat voor effect de werkzaamheden van afgelopen winter hebben op de flora en fauna. Dus er wordt geïnterviewd! Een paar keer per week, mits het goed weer is, worden de vlinders en de libellen geteld. Na een lange winter vliegen de vlinderoverwinters, zoals citroenvlinder, Kleine vos, Dagpauwoog en Gehakelde aurelia in ruime mate. Vooral de citroenvlinder is veel gezien. Deze overwinters zetten hun eitjes af en sterven. In hun plaats zien we nu de vlinders die als pop de winter hebben doorgebracht: Oranjetipjes, Bont zandoogjes, Koolwitjes en de Geaderde witjes. En langs de Heidijk vliegen al weer Kleine vuurvlinders en in het natuurpark is het Landkaartje weer gezien. Nu ik dit schrijf 16 mei, is het voor de libellen nog erg koud. De grote aantallen moeten nog komen, maar de Smaragdlibell en Platbuik zijn al gezien.

Met de planten gaat het ook goed. De meidoornhaag die we met de Boomplantdag hebben geplant loopt prima uit. Er is weinig tot geen uitval van plantmateriaal. En de eerste patrijzen zijn al gezien. Leuk! Ook de oude afgezette hagen langs de Kanaalweg lopen weer prima uit.

De vogels worden ook geïnterviewd. In de Overlaat roepen de wielewaal en de koekoek en de bont vliegenvangers hebben verschillende nestkasten ingenomen. De gekraagde roodstaart laat zich wat moeilijker zien, maar als je de tijd neemt en een tijdje wacht komt ook hij tevoorschijn. De laatste tijd jaagt regelmatig de boomvalk

boven de wei in de Overlaat. Een prachtige behendige jager die de libellen uit de lucht pakt. Maar hij moet zelf wel oppassen voor de havik, die lust wel een boomvalkje. De havik heeft er de laatste jaren voor gezorgd dat de boomvalk uit de heide- en zandgebieden is verdwenen.

Inventariseren, plannen maken voor het nieuwe seizoen, toch wordt er ook nog gewerkt..

De vangpijpen in Eendenkooi Ter Kwak worden gerestaureerd. In diverse gebieden is het zwerfvuil geruimd en in de Overlaat zijn de rasters om de koeien binnen te houden, vernieuwd.

Na de zomervakantie beginnen we officieel weer. De data met activiteiten verschijnen ruim voor september op onze site, tot dan.

Joost van Balkom, coördinator landschapsbeheergroep

Foto: Wilhelmine Marti

PLANTENWERKGROEP

PLANTEN WERKGROEP

We hebben dit seizoen tot eind mei, nog niet veel te melden.

Het voorjaar was koud en droog, dus er viel in de plantenwereld niet zoveel te beleven.

Pas bij de wandeling van 4 mei in de Moerputten konden we weer wat enthousiaster worden.

We hopen nu op een goede zomer.

De volgende keren dat we weer op pad gaan zijn:

maandag 3 juni 19.00 uur

maandag 8 juli 19.00 uur

zaterdag 3 augustus 9.30 uur

zaterdag 14 september 9.30uur

zaterdag 5 oktober 13.30 uur

zaterdag 2 november 13.30 uur

Zin om eens mee te gaan? Bel dan naar Theo: 0416-376378

of Piet: 0416-373055

Foto: Annie van Bokhoven

IS HET JAAR VAN DE BIJ VOORBIJ?

Momenteel zien wij regelmatig dat natuurobjecten, dieren of planten worden gekozen als jaarthema.

De zoogdiervereniging koos 2013 als jaar van de steenmarter, Vogelbescherming en Sovon kozen de patrijs voor 2013 als aandachtsoort, de Mycologische Vereniging koos voor de hanekam en de gewone mijnspin heeft het zelfs gebracht tot Europese aandachtsoort voor 2013.

En los hiervan kozen ook verschillende gemeenten een kwetsbare diersoort als speciaal symbool.

Het is natuurlijk een gunstige ontwikkeling dat bedreigde dier- en plant-soorten steeds meer aandacht krijgen, maar soms lijkt het alsof door de bomen het bos niet meer te zien is. En we moeten er natuurlijk voor waken, dat na zo'n aandacht jaar de belangstelling voor die kwetsbare soorten niet verslapt.

De K.N.N.V. (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging) koos het vorig jaar 2012 als "Jaar van de Bij". En er was alle reden om extra aandacht te vragen voor de bij. Dit in verband met de dramatische achteruitgang van de verschillende bijensoorten.

Als we het over bijen hebben denken we meestal het eerst aan onze honingbij die door imkers wordt gehouden en die wij ook geregeld in onze tuinen aantreffen. Minder bekend is dat naast de honingbij in Nederland nog 357 andere soorten bijen voorkomen, de meeste met een specifieke voorkeur voor bepaalde bloemen en een karakteristieke nestbouw.

Bijen hebben het de laatste jaren zwaar te verduren gehad, deels door de aantasting door parasieten, zoals de varroa-mijt die de poppen in de cellen aantast, maar ook door het verdwijnen van bloemrijke velden en akkerranden, en niet te vergeten het gebruik van landbouw-bestrijdingsmiddelen.

Reden genoeg om te trachten in onze tuinen wat extra gelegenheid te scheppen voor de broedcyclus van de solitaire bijtjes. Bang voor een bijensteek hoeven we niet te zijn, want de solitaire bijen zijn veel minder agressief dan de honingbij. De meeste soorten zouden niet eens met hun zwakke angel door onze huid kunnen steken.

Er zijn diverse soorten insecten-blokken in de handel verkrijgbaar, maar we kunnen ook zelf met een houtblok aan de slag. Voorwaarde is wel dat de wand van de geboorde gangen absoluut glad is. Bij gebruik van zachtere houtsoorten is het daarom het best om aan de kopse kant van het blok te boren. Verschillende boor-diameters en verschillende boor-diepten bieden de beste broedgelegenheden, want elke soort stelt weer zijn eigen specifieke eisen.

Een van de soorten die we dan kunnen verwachten is de Rosse metselbij. In de gang worden een tiental broedcellen aangelegd, elk gescheiden door een leem-wandje. In elke cel wordt 1 eitje gelegd met een voedselvoorraadje van pollen en nectar. In de voorste broedcellen komen de mannetjes tot ontwikkeling; in de achterste de vrouwtjes.

De opening wordt ook met een leemwandje dichtgemetseld.

Insectenblok met verschillende gangdiameters. Een aantal openingen is al dichtgemetseld.

De Rosse metselbij bezig met het afdichten van de nestingang

De rosse metselbij is een vroege soort die we vooral zullen zien van april tot in juni.

Wat later in het jaar kunnen we de behangersbij verwachten.

Deze bij ontleent haar naam aan de eigenschap dat zij de binnenkant van de nestgang bekleedt met stukjes blad, die worden uitgeknipt uit bladranden van verschillende loofbomen of struiken.

Voor het nest worden bestaande holle ruimten gebruikt. Dit kunnen vraatgangen van bijv. kevers zijn, holle stengels, maar ook de voorgeboorde gaten in onze nestblokken. Het blijft een fascinerend gezicht te zien hoe rozenblaadjes worden uitgeknipt en als behang in de nestgang worden geplakt

De behangersbij bezig met het uitknippen van een rozenblad

De rozenblaadjes na de behandeling door de behangersbij

Ook deze bij bouwt in de nestgang een aantal lineaire cellen. Als deze gereed zijn wordt de nestopening nog met een propje ronde bladstukjes afgesloten.

Het zijn maar een paar voorbeelden van solitaire bijtjes met een boeiende levenscyclus, die we in onze directe omgeving aantreffen.

Met vrij eenvoudige middelen kunnen we er aan bijdragen dat ook voor deze soorten het jaar van de bij nog niet voorbij is.

Piet de Bont

LANDGOED DE HOOGHE BANK

Landgoed De Hooge Bank werd ontwikkeld door de familie Gubbels uit Helvoirt. Hierbij werd zij geadviseerd door adviesbureau Optifield. Het project bevindt zich nu in de uitvoeringsfase. Het ligt in de driehoek Drongelens kanaal, Nieuwkuijkseweg en Honderdbunderweg en vormt een verbinding tussen de Loonse en Drunense Duinen en het Vlijmens Ven.

Het landgoed is bijna 22 hectare groot en biedt ruimte aan vier landhuizen met elk een unieke uitstraling. De huizen hebben ieder een eigen thema. 'De Hooge Bank' is het hoofdhuis op het landgoed en komt in de zichtlijn van de Nieuwkuijkseweg te staan. De drie geclusterde woningen hebben de thema's: 'Het Koetshuis', 'De Kleine Hooge Bank' en 'De Boerderij'. Van het landgoed wordt bijna 20 hectare ingericht met nieuwe natuur en wandel- en fietspaden. 'De Boerderij' is nu in aanbouw. *(is aangekocht door leden van onze vereniging. Redactie)*

Rond 1900 was het landgoed één groot heidegebied. Sindsdien is er veel veranderd en werd het gebied omgevormd tot akkers en grasland, delen ervan werden afgegraven.

Foto: Wilhelmiën Marti

Het landgoed ligt op een hogere zandrug als uitloper van de Loonse en Drunense Duinen die vanuit het zuiden het open gebied van het Vlijmens Ven insteekt, op de overgang van droge naar natte natuur. De landhuizen komen op het hoge gedeelte van het landgoed te liggen. Het Vlijmens Ven is voor een deel door Natuurmonumenten aangekocht en wordt de komende jaren omgevormd tot één groot natuurgebied. De status hiervan als Natura 2000 gebied geeft aan dat er hoge natuurwaarden aanwezig zijn.

Uiteindelijk biedt het landgoed ruimte aan 20 hectare nieuw te ontwikkelen natuur met de aanleg van bossen, vennen, vochtig schraalland, moerasoevers, poelen, bloemrijke graslanden en heidevelden. Nog niet alles is ingericht, er werden al wel sloten, moerasoevers en twee poelen gegraven en er zijn veel bomen geplant. Ook is er een begin gemaakt met het verschromen van het heideterrein.

Tijdens het jaarlijkse evenement 'Boomfeestdag' werden door 150 leerlingen uit groep 7 van 6 basisscholen ruim 3.000 boompjes geplant. In het gebied ligt een bewoonde dassenburcht. Een van de onderdelen van het project is de aanleg van dassenrasters en twee dassentunnels. De tunnels komen onder de Honderdbunderweg en de Nieuwkuijkseweg te liggen en worden in 2013 aangelegd. Eén van de rasters zal aangesloten worden op het al aanwezige dassenraster.

Met de aanleg van wandel-, enkele fietspaden en een parkeerplaatsje wordt Landgoed De Hooge Bank ook opengesteld voor het publiek, waarbij het publieke deel uiteraard gescheiden blijft van het privégedeelte rondom de woningen.

Op 6 april 2013 was de eerste open dag op het landgoed met uitleg over de inrichting. Door Peter van der Velden werden twee rondleidingen verzorgd. Door Mark Buijs, wethouder van de gemeente Heusden, Fons Mandigers, beheerder van Natuurmomenten en mijzelf namens Dassenwerkgroep Brabant werd de eerste faunatunnel onder de Honderdbunderweg geopend. Voor meer informatie over het landgoed zie: <http://www.landgoed-dehoogebank.nl/>.

Bert van Opzeeland
(eerder gepubliceerd in het Plekbord van Heemkundekring Onsenoort).

NATIONAAL PARK DE LOONSE EN DRUNENSE DUINEN

Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen definitief aangewezen als Natura 2000-gebied

Natura 2000

Staatssecretaris Sharon Dijksma van Economische Zaken heeft dinsdag 7 mei 2013 in de Staatscourant bekend gemaakt dat zij voor 33 Natura 2000-gebieden de definitieve aanwijzingsbesluiten heeft genomen. Tot deze gebieden behoort ook het natuurgebied **de Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen**. Het is de bedoeling dat er in Nederland 162 Natura 2000-gebieden (o.a. ook het Vlijmens Ven, de Moerputten en het Bossche Broek) worden aangewezen die samen met andere waardevolle natuurgebieden in Europa moeten uitgroeien tot een Europees netwerk van natuurgebieden. **Dit netwerk wordt Natura 2000** genoemd.

Nationaal Park

De Loonse en Drunense Duinen hebben in 2002 ook de status Nationaal Park gekregen. Het eerste Nationale Park ter wereld - **Yellowstone National Park** - werd opgericht in de Verenigde Staten **in 1872**. In dit park is het oorspronkelijke Amerikaanse natuurlandschap met o.a. bizon, beren, herten, elanden, lynxen en wolven nog aanwezig.

Voor de oorspronkelijke bewoners van Amerika, de Indianen, was de aarde heilig. Zij voelden zich verbonden met het landschap en de daarin levende dieren en planten. De Grote Geest was voor hen alom in de natuur aanwezig. Zij leefden in harmonie met de oorspronkelijke natuur. De binnendringende blanken hadden hiervoor echter geen enkel gevoel. Standing Bear, een Indiaan, zegt hierover: "Voor de West-Europese veroveraars was de Amerikaanse natuur een **wildernis** die werd geteisterd door **wilde dieren** en **woeste mensen**. Deze Westerse mens met zijn ongebreidelde hebzucht zag de natuur als louter koopwaar. Alleen dat deel van de natuur dat in geld kon worden omgezet was waardevol. De bomen en dieren waren er, volgens de blanken, alleen ten dienste van de mens en hadden geen eigen waarde!" Met het gevolg dat het natuurlandschap in een betrekkelijk snel tempo werd omgezet in een cultuurlandschap, geschikt voor grootschalige landbouw en veeteelt. Dit cultuurlandschap had echter weinig meer te maken met ongerepte natuur. Daardoor begonnen er in de V.S. twijfels te ontstaan over deze ontwikkelingen. Dit leidde tot de oprichting van het Yellowstone National Park.

Het eerste natuurreservaat in Nederland

Omstreeks 1900 begon in ons land de omschakeling van handmatig- en ambachtelijk vervaardigde producten in kleine werkplaatsen naar machinaal aan de lopende band vervaardigde goederen in grote fabrieken. De kleine werkplaatsen moesten het afleggen tegen de fabrieken. Daardoor ontstond er veel werkeloosheid. De plattelandsbevolking trok naar de stad voor werk.

Dit was het begin van de verstedelijking, de schaalvergroting en de massafabricage. Dit alles had ook ernstige bijwerkingen o.a. grote hoeveelheden afval! De gemeente Amsterdam zocht hiervoor naar een oplossing. De gemeente had plannen een vuilstort te beginnen in het Naardermeer. Om dit mooie natuurgebied te beschermen wilden de natuurbeschermers Jack Thijssse (1865-1945) en Eli Heimans (1861-1914) het aankopen. Zij organiseerden een bijeenkomst in Artis die leidde tot de oprichting van Vereniging Natuurmonumenten. **Het Naardermeer** werd **in 1905** door Natuurmonumenten als **eerste natuureservaat in Nederland** aangekocht met particuliere giften.

Foto: Wilhelmiën Marti

Aankoop van de Loonse en Drunense Duinen

Inmiddels ontstonden er in Nederland ook allerlei Exploitatie Maatschappijen die er brood in zagen om de zogenaamde woeste gronden in het bezit van particulieren op te kopen en op grootschalige wijze te ontginnen. **Landgoed De Margriet** bij Giersbergen (gemeente Haaren) is zo'n ontginning. Dit heidegebied werd ontgonnen tussen 1918 en 1926.

Ook grote delen van de Loonse Duinen kwamen in het bezit van twee exploitatiemaatschappijen. Een deel van dit gebied werd echter in 1920 weer te koop aangeboden. Jac. Thijsse, toenmalig secretaris van Natuurmonumenten, beschreef het gebied als een gebied “dat op waarlijk grote wijze het verschijnsel zandverstuiving te aanschouwen geeft. ” Het Algemeen Bestuur van Natuurmonumenten was van mening “dat het van groot belang geacht moest worden het gehele landschap te behouden”. Er werd besloten pogingen te doen om gaandeweg het gebied aan te kopen. De eerste aankoop **in 1921** betrof hier echter niet een van deze grote bezittingen in de Loonse Duinen, maar een gedeelte van “**Den Onverdeelden Duin**” in de Drunense Duinen ten zuiden van Giersbergen dat nog in het bezit van particuliere eigenaars was. Deze Onverdeelde Duin maakte oorspronkelijk deel uit van de Uithof Giersbergen.

Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen

Het hoofddoel van de instelling van nationale parken is het beschermen van grote nog natuurlijke landschappen van tenminste 1000 ha. met een bijzondere kwaliteit en met specifieke dieren en planten. Belangrijke nevendoelen zijn: natuureducatie, natuurgerichte recreatie en onderzoek

Foto: Wilhelmiën Marti

Er zijn in ons land 20 Nationale Parken, dus natuurgebieden van nationaal belang, die samen alle in ons land voorkomende soorten landschappen omvatten: bossen, heide, duinen, veengebieden, beekdalen, polders, zee en zeearmen, meren, kwelders, rivieruiterwaarden en kleinschalig cultuurlandschappen.

De Hoge Veluwe was vanaf 1935 het eerste Nationaal Park in Nederland. De Loonse en Drunense Duinen (ruim 3500 ha) hebben, zoals reeds vermeld, in 2002 de status Nationaal Park verkregen. Het park herbergt een aantal landschappen die zeer kenmerkend zijn voor de Brabantse zandgronden met een grote verscheidenheid aan planten en dieren. Zo zullen de aardkundige, ecologische en cultuurhistorische waarden van dit gebied voor iedereen te bewonderen blijven. De bedoeling is ook dat de samenhang tussen natuurbeheer, landbouw en recreatie versterkt wordt.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Als antwoord op de ernstige achteruitgang van de natuur in Nederland werd in 1990 in het natuurbeleidsplan NBP van de toenmalige regering de EHS geïntroduceerd. De EHS is vooral bedoeld om tot een samenhangend netwerk van natuurgebieden met voldoende oppervlakte te komen.

Samenvattend kun je dus zeggen, dat het Nationaal Park de Loonse en Drunense Duinen een mooi natuurgebied is, dat tot de Ecologische Hoofdstructuur van Nederland behoort en als Natura 2000-gebied ook deel uitmaakt van een Europees netwerk van bijzondere natuurgebieden.

Regionale Natuurnetwerken als basis voor het natuurbeleid in de 21^e eeuw

Op verzoek van het kabinet heeft **de Raad voor de Leefomgeving en infrastructuur (Rli)** een advies uitgebracht over **het toekomstig natuurbeleid in Nederland.**

Dit rapport is op 16 mei 2013 aangeboden aan Staatssecretaris Sharon Dijksma. Deze adviesraad stelt in het rapport: “Onbeperkt houdbaar, naar een robuust natuurbeleid” dat de uitvoering van **het huidige natuurbeleid te technocratisch, te specialistisch en te weinig ambitieus is en ook onvoldoende is toegerust om de gestelde natuurdoelen te realiseren.**

De instandhouding van de biodiversiteit komt door dit alles onvoldoende uit de verf. Hoewel **de betrokkenheid van de burgers bij natuurbehoud nog onverminderd groot is** en steeds meer burgers zich betrokken en verantwoordelijk voelen voor de natuur in hun omgeving, ziet de Raad het draagvlak voor het gevoerde natuurbeleid verminderen. Het totale aantal leden van de gezamenlijke natuurorganisaties is tussen 2000 en 2010 met ruim 5% toegenomen, waarbij zich een verschuiving heeft voltrokken van landelijke naar regionale organisaties.

Het aantal leden van natuur- en milieuorganisaties is belangrijk hoger dan de aantallen burgers die lid zijn van een politieke partij of van een vakbond en vergelijkbaar met het aantal mensen dat lid is van een sportvereniging.

Ook burgerinitiatieven laten de betrokkenheid van burgers zien. Ook de overheid erkent in toenemende mate dat natuur van groot maatschappelijk belang is en dat zij daarvoor een belangrijke verantwoordelijkheid heeft. Vaak wordt de nadruk gelegd op **functionele argumenten**: Onze Nederlandse natuurgebieden zijn cruciaal voor waterveiligheid en drinkwaterkwaliteit. Natuur levert ook een essentiële bijdrage aan de gezondheid van mensen, aan mogelijkheden voor ontspanning en aan het economische vestigingsklimaat. Kinderen die veel spelen in de natuur hebben minder last van allergieën. Zelfs kleine natuurlijke elementen in het agrarisch gebied spelen een doorslaggevende rol, omdat ze leefgebiedjes vormen voor bestuivende insecten en roofdieren als loopkevers, spinnen en vogels die biologische plaagbestrijding en een kleinere inzet van bestrijdingsmiddelen mogelijk maken. Naast deze functionele argumenten krijgen echter ook **ethische motieven** voor natuurbehoud steeds vaker de plek die ze verdienen. Onze beschaving heeft de verantwoordelijkheid om de wilde planten en dieren die in ons land thuishoren een duurzame toekomst te verschaffen. Wellicht zal dit ethisch besef in de toekomst dezelfde plaats innemen als het verbod op kinderarbeid dat ruim een eeuw geleden is ingesteld en dat tegenwoordig niemand meer in Nederland ter discussie zal willen stellen.

Het agrarisch natuurbeheer is, volgens de Raad, weinig effectief. Op landbouwgronden komen, ondanks de verstrekte subsidies, nauwelijks nog dier- en plantensoorten voor die bescherming behoeven. Op lange termijn biedt agrarisch natuurbeheer in de huidige vorm dan ook geen bijdrage aan het stoppen van de achteruitgang van weide- en akkervogels of instandhouding van kwetsbare plantensoorten.

De Raad stelt zich de vraag: **op welke wijze kunnen we de natuur in Nederland een duurzame toekomst geven?**

Volgens deze Raad moeten op basis van een globale ontwikkelingsvisie **de lange termijn doelen** worden vastgelegd in overleg met parlement, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven. **Regionale natuurnetwerken** bestaande uit clusters van natuurgebieden, inclusief het tussenliggende agrarische gebied, moeten de basis vormen voor het bereiken van de gestelde doelen. De nadruk ligt op **oppervlaktevergroting en verbetering van de kwaliteit van bestaande gebieden**. Als dan de waterhuishouding en andere **randvoorwaarden** goed wordt aangestuurd, zorgt **de natuur op eigen kracht** voor behoud en ontwikkeling van ecosystemen en landschappen. De regeling voor agrarisch natuurbeheer moet herzien worden. **Kansrijke vormen van agrarisch natuurbeheer** moeten zodanig worden aangepast, dat een positief effect op natuurwaarden mag worden verwacht.

De natuur moet ook dichterbij de mensen worden gebracht door te investeren in natuur op de overgang van stad naar buitengebied.

In de Randstad en rondom andere grote steden is grote schaarste aan natuur. Natuur wordt op deze manier weer een meer vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven. Er moet ook extra aandacht komen voor **natuureducatie in het basisonderwijs**.

De Staatssecretaris komt begin volgend jaar met een nieuwe natuurvisie.

Vriendelijke groet, mei 2013
Cees van der Meijden

Nieuwkuijke Wiel

Nieuwkuijke Wiel,
spiegel van de Kuijke ziel,
die ik voel,
wanneer haar schoonheid mij troost
op avonden, waarop ik zou willen,
dat de zon nooit onderging.

Paula van Buul
9-4-2013

WAAKVLAM 2013

Uitreiking van de Waakvlam 2013

De Waakvlam 2013 werd tijdens de jaarvergadering doorgegeven aan Harry , onze voorzitter.

De winnaar van vorig jaar André van Drunen koos voor hem omdat hij als stille kracht enorm veel werk verzet.

Met de toepasselijke woorden dat Harry met vuur en vlam over de belangen van natuur en milieu waakt , heeft dit jaar de waakvlam een waardige opvolger gekregen.

Foto: NMVH

Zonnebloempitten voor de voedertafel.

- Op duurzame wijze geteeld door Fa Valckx, aangesloten bij de stichting Veldleeuwerik, promotor van duurzame akkerbouw;
- Eigen teelt van Nederlandse bodem;
- Op duurzame wijze nagedroogd, daardoor lang te bewaren;
- Op duurzame wijze logistiek verwerkt;
- Bevat ca 5% kaf en daardoor bij uitstek geschikt voor vogels op de voedertafel;
- Ook geschikt voor alle andere die van zonnepitten houden;
- In zakken van 15 Kilo á € 16,50.
- Af te halen in Hedikhuizen na telefonische afspraak via Geert Schalken: 06 12 33 06 13
- Nog meer weten? Google: *firma valckx zonnepitten.*

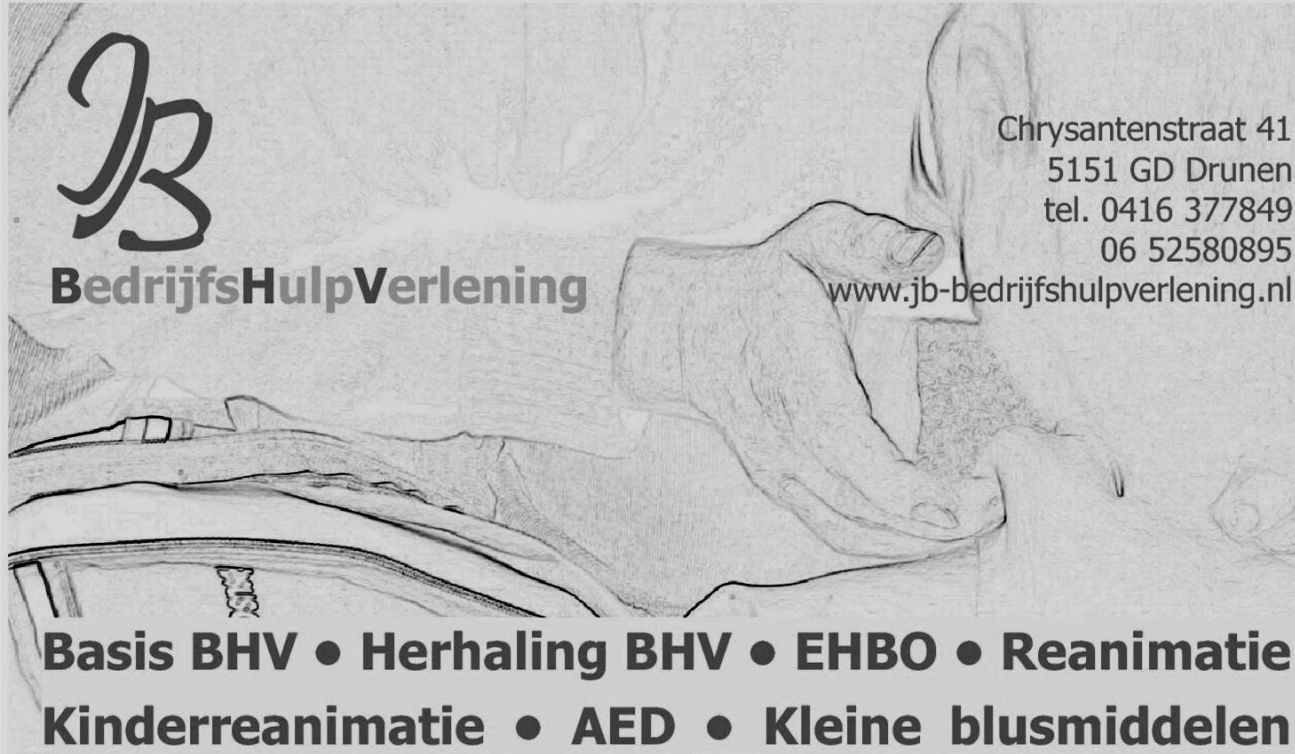

Biologische voeding. **Homeopathie.**

Voedingssupplementen. **Kennis en advies**

Dat is wat onze zaak een speciaalzaak maakt!

Van Herpt Specialiteiten & Reform
Grotestraat 134 5151 BN Drunen 0416-372497
www.vanherptdrunen.nl info@vanherptdrunen.nl

B
BedrijfsHulpVerlening

Chrysantenstraat 41
5151 GD Drunen
tel. 0416 377849
06 52580895
www.jb-bedrijfshulpverlening.nl

Basis BHV • Herhaling BHV • EHBO • Reanimatie
Kinderreanimatie • AED • Kleine blusmiddelen

